

Súd: Okresný súd Bratislava II
Spisová značka: 27P/71/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1219202311
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 03. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Pacherová, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSBA2:2020:1219202311.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava II pred sudkyňou JUDr. Michaelou Pacherovou, PhD., v právnej veci manželky - navrhovateľky: P. B., D., F., M., XX.XX.XXXX, bytom U. X, Q. proti manželovi - odporcovi: T. B., M., XX.XX.XXXX, Q. P., t.č. Ústav na výkon trestu odňatia slobody Ž., F. R. Č., XX, Ž. o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom: B. B., M., XX.XX.XXXX J. P. B., M., XX.XX.XXXX, zastúpení kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Bratislave, so sídlom Vazovova 7/A, Bratislava, takto

rozhodol:

I. Súd manželstvo účastníkov konania P. B., D., F., nar. XX.XX.XXXX a T. B., M., XX.XX.XXXX, uzavreté dňa XX.XX.XXXX, zapísané v knihe manželstiev matričného úradu P., vo zväzku XX, ročník XXXX, na strane XX, pod poradovým číslom XXX r o z v á d z a.

II. Súd zveruje maloletého B. B., M., XX.XX.XXXX a maloletého P. B., M., XX.XX.XXXX na čas po rozvode manželstva do osobnej starostlivosti matke.

III. Obaja rodičia sú oprávnení maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok.

IV. Otec je povinný platiť výživné na maloletého B. B., M., XX.XX.XXXX vo výške 70,- EUR mesačne a na maloletého P. B., M., XX.XX.XXXX vo výške 80,- EUR mesačne vždy k 15. dňu v mesiaci vopred k rukám matky počnúc doručením tohto rozsudku.

V. Súd styk otca s maloletými deťmi neupravuje.

VI. Vo zvyšnej časti súd návrh zamietá.

VII. Odporca je povinný zaplatiť na účet tunajšieho súdu súdny poplatok 66,- EUR do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

VIII. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka sa návrhom, doručeným tunajšiemu súdu dňa 06.05.2019, v spojení s doplňujúcim podaním, domáhala rozvodu manželstva účastníkov konania a úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému B. B., M., XX.XX.XXXX a maloletému P. B., M., XX.XX.XXXX na čas po rozvode manželstva. Maloleté deti navrhovala zveriť do svojej osobnej starostlivosti s výlučným právom na zastupovanie maloletých detí a spravovanie ich majetku, pričom otec maloletých by bol povinný platiť na maloletého B. výživné vo výške 200,- EUR mesačne a na maloletého P. výživné vo výške 200,- EUR mesačne. Styk otca s maloletými deťmi žiadala upraviť každý druhý víkend v nedeľu od 13.00 hod do 15.00 hod pod dohľadom matky.

2. V návrhu uviedla, že manželstvo s manželom uzavrela dňa XX.XX.XXXX na miestnom úrade v P.. U oboch manželov ide o prvé manželstvo, z ktorého sa dňa XX.XX.XXXX narodil maloletý B. a dňa XX.XX.XXXX maloletý P.. Ich partnerský vzťah začal v roku 2004, spočiatku mal klasický priebeh, v roku 2010 začali zdieľať spoločnú domácnosť. Následne navrhovateľka zistila, že manžel (vtedy druh) je drogový závislý, ktorá závislosť spôsobila rapídne zhoršenie partnerského vzťahu. Manžel začal navrhovateľku psychicky aj fyzicky týrať, okrádal ju, nechodil domov. Z uvedených dôvodov sa v druhom mesiaci gravidity odsťahovala ku kamarátke, ale na naliehanie manžela začali opätovne zdieľať spoločnú domácnosť. Predošlý scenár partnerského spolužitia sa však opakoval, keď spolužitie bolo sprevádzané hádkami, užívaním drog a nevery zo strany manžela. Po troch mesiacoch od narodenia maloletého B. navrhovateľka otehotnela opäť v dôsledku znásilnenia manželom. Tri týždne po narodení maloletého P. navrhovateľka z dôvodu pokračujúceho psychického a fyzického týrania zo strany manžela opustila spoločnú domácnosť a nasťahovala sa ku svojej sestre. Po naliehaní manžela, ktorý ju požiadal o ruku, s ním začala opätovne zdieľať spoločnú domácnosť s predstavou spoločnej výchovy ich maloletých detí. Predstava navrhovateľky sa však nenaplnila, manželovo psychické a fyzické týranie naďalej pokračovalo. V roku 2013 navrhovateľka opustila spoločnú domácnosť a nasťahovala sa k svojej matke, kde ju manžel začal navštevovať, počas 7 mesiacov neužíval drogy a práve v tomto časovom období s ním uzavrela manželstvo. Manžel sa nasťahoval k navrhovateľke a jej matke, avšak opäť začal užívať drogy, ba dokonca kraďnúť a miňať peniaze na herných automatoch. Z uvedených dôvodov navrhovateľka ukončila spoločné súžitie manželov, od roku 2015 nebývajú v spoločnej domácnosti. Manžel na maloleté deti neplatí výživné, v súčasnosti je vo výkone trestu odňatia slobody, o maloletých sa nezaujíma. In fine navrhovateľka uviedla, že sa nemôže zamestnať, nakoľko sa stará o maloletého P., ktorý trpí strednou formou autizmu.

3. Manžel podaniami, doručenými tunajšiemu súdu dňa 03.01.2020 a dňa 07.01.2020, vyjadril súhlas s návrhom navrhovateľky a zároveň žiadal, aby sa pojednávanie konalo v jeho neprítomnosti, nakoľko je vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Ž., F. R. Č.. XX, Ž.. Zároveň uviedol, že vo výkone trestu odňatia slobody nie je zaradený do pracovného procesu. Poukázal skutočnosť, že na účet navrhovateľky pravidelne zasielal výživné na maloleté deti, pričom ostatné peniaze na oblečenie, hračky boli odovzdávané do rúk navrhovateľky.

4. Súd vykonal vo veci dokazovanie výsluchom navrhovateľky, kolízneho opatrovníka, oboznámením sa s obsahom spisu, najmä so sobášnym listom účastníkov konania, rodným listom maloletého B., rodným listom maloletého P., dohodou o pracovnej činnosti zo dňa 08.07.2019, rozhodnutím Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Bratislave zo dňa 19.02.2018, potvrdením o poberaní prídavku na dieťa za rok 2019, rozhodnutím Špeciálnej základnej školy s materskou školou zo dňa 01.08.2018, komplexnou diagnostickou správou zo dňa 11.08.2017, potvrdením o návšteve školy zo dňa 25.04.2019, vyčíslením výdavkov na maloleté deti, výpisom obchodnej spoločnosti Kerti s. r. o. z obchodného registra, dokladmi o úhrade výživného, ako aj ďalším obsahom spisového materiálu a zistil nasledovný skutkový a právny stav:

5. Z obsahu sobášneho listu súd zistil, že účastníci konania uzavreli manželstvo dňa XX.XX.XXXX, ich manželstvo je zapísané v knihe manželstiev matričného úradu P., vo zväzku XX, ročník XXXX, na strane XX, pod poradovým číslom XXX.

X. S. G. D. C. L. B. B., nar. XX.XX.XXXX, zapísaného v knihe narodení matričného úradu Bratislava - U., vo zväzku XX, ročník XXXX, na strane XX, pod poradovým číslom XXX, súd zistil, že matkou maloletého je P. B., rod. F., M.. XX.XX.XXXX a otcom T. B., M.. XX.XX.XXXX. Z obsahu rodného listu maloletého P. B., M.. XX.XX.XXXX, zapísaného v knihe narodení matričného úradu Bratislava - U., vo zväzku XX, ročník XXXX, na strane XXX, pod poradovým číslom XXXX, súd zistil, že matkou maloletého je P. B., rod. F., nar. XX.XX.XXXX a otcom T. B., M.. XX.XX.XXXX.

7. Uznesením Okresného súdu Bratislava II zo dňa 30.09.2019, č. k. 27P/71/2019-38, bol maloletým deťom ustanovený kolízny opatrovník Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom Vazovova 7/A, Bratislava, na zastupovanie maloletých detí v predmetnom konaní.

8. Z obsahu dohody o pracovnej činnosti uzavretej dňa 08.07.2019 medzi navrhovateľkou ako zamestnancom a ČaSS, spol s r.o., so sídlom Mieru 126, Poproč, IČO: 31 685 455 ako zamestnávateľom

súd zistil, že navrhovateľka sa zaviazala od 08.07.2019 do 30.06.2020 vykonávať upratovacie práce v celkovom rozsahu do 10 hodín týždenne s dohodnutou hodinovou mzdou 2,9890 EUR brutto.

9. Z obsahu rozhodnutia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, odbor sociálnych a vecí a rodiny, oddelenie peňažných príspevkov na kompenzáciu ŤZP a posudkových činností, so sídlom Vazovova 7/A, Bratislava, zo dňa 19.02.2018, číslo: Q.-X, súd zistil, že maloletému P., zastúpenému navrhovateľkou ako zákonnou zástupkyňou, bol priznaný peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla mesačne vo výške 16,70 % sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu. Z obsahu potvrdenia o poberaní prídavku na dieťa za rok 2019, vystaveného Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, súd zistil, že navrhovateľka poberá prídavky na maloleté deti v súhrnnej výške 48,68 EUR mesačne.

10. Z obsahu rozhodnutia zo dňa 01.08.2018, číslo: 138/2017, vydaného riaditeľkou Špeciálnej základnej školy s materskou školou, Ž. X, Bratislava, súd zistil, že maloletý P. od septembra 2017 navštevuje uvedenú materskú školu s poldennou výchovou a vzdelávaním. Z obsahu komplexnej diagnostickej správy Autistického centra Andreas n.o., so sídlom Galandova 7, Bratislava, IČO: 31 821 677, zo dňa 11.08.2017 súd zistil, že maloletý P. trpí pervazívnou vývinovou poruchou - Detský autizmus F84.0 so psychomotorickým zaostávaním.

11. Z obsahu potvrdenia o návšteve školy zo dňa 25.04.2019, vystaveného Základnou školou Slovenského národného povstania, G. XX, Bratislava, súd zistil, že maloletý B. navštevoval v školskom roku 2018/2019 prvý ročník na uvedenej škole, teda v súčasnosti navštevuje druhý ročník.

12. Navrhovateľka predložila súdu vyčíslenie výdavkov na maloleté deti, keď medzi pravidelné mesačné výdavky na maloletého B. zahrnula poplatok za stravu v školskej jedálni vo výške 13,- EUR, poplatok za družinu vo výške 16,80 EUR, poplatok za krúžok vo výške 15,- EUR, medzi pravidelné mesačné výdavky na maloletého P. zahrnula poplatok za stravu v jedálni špeciálnej materskej škôlky vo výške 8,60 EUR, výdavky na hygienické potreby vo výške 2,50 EUR. Taktiež vyčíslila svoje pravidelné mesačné výdavky pozostávajúce z výdavkov na pohonné hmoty vo výške 140,- EUR, stravu vo výške 150,- EUR, hygienické potreby vo výške 31,- EUR, bývanie vo výške 100,- EUR, mobilný telefón vo výške 8,- EUR. Súhrnná suma pravidelných mesačných výdavkov navrhovateľky a maloletých detí tak predstavuje sumu 350,67 EUR. Medzi nepravidelné výdavky na maloleté deti zahrnula polročný poplatok za ZRPŠ v škole maloletého B. vo výške 40,- EUR a v škôlke maloletého P. vo výške 40,- EUR, výdavky na školské pomôcky vo výške 128,- EUR, ortopedické prezuvky vo výške 60,- EUR, lieky vo výške 100,- EUR, oblečenie maloletého B. vo výške 500,- EUR, oblečenie maloletého P. vo výške 500,- EUR. Súhrnná suma nepravidelných výdavkov na maloleté deti tak predstavuje sumu 1.386,- EUR.

13. Trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava III zo dňa 14.12.2018, č. k. 46T/152/2018-48, právoplatným dňa 08.01.2019, bol obžalovanému T. B., M.. XX.XX.XXXX, podľa § 348 ods. 1 Trestného zákona použitím § 36 písm. l), § 37 písm. m), § 38 ods. 2 Trestného zákona uložený trest odňatia slobody vo výmere 10 mesiacov podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, podľa § 61 ods. 1, 2 Trestného zákona uložený trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu v trvaní 4 roky za prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d) Trestného zákona. Rozsudkom Okresného súdu Bratislava I zo dňa 12.07.2019, č. k. 6T/29/2019, právoplatným dňa 12.07.2019, súd podľa § 334 ods. 4 Trestného poriadku schválil dohodu o vine a treste uzavretú medzi obvineným T. B., M.. XX.XX.XXXX a prokurátorom Okresnej prokuratúry Bratislava I v zmysle ktorej bol obvinenému podľa § 348 ods. 1 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 2, § 36 písm. l), § 37 písm. m), § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Trestného zákona uložený trest odňatia slobody v trvaní 6 mesiacov podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

14. Z obsahu výpisu z Obchodného registra Okresného súdu Bratislava I obchodnej spoločnosti B. P.. D.. G., so sídlom Q. K. XXX, P., IČO: 43 910 882, súd zistil, že manžel je jedným z piatich spoločníkov obchodnej spoločnosti. Lustráciou na verejne dostupnom portáli slovenských obchodných spoločností - N..sk súd zistil, že obchodná spoločnosť B. P.. D.. G.. mala v roku 2019 tržby vo výške 645.659,- EUR, celkové výnosy vo výške 646.272,- EUR, zisk vo výške 3.126,- EUR.

15. Otec maloletých detí predložil súdu doklady o úhrade výživného na maloleté deti z obsahu ktorých bolo zistené, že od doby, kedy opustil spoločnú domácnosť platil výživné priemerne vo výške 50,- EUR na obe maloleté deti, v období od októbra 2019 do decembra 2019 v priemernej výške 150,- EUR mesačne na obe maloleté deti.

16. Súd v predmetnej právnej veci nariadil pojednávanie na deň 09.03.2020 o 11.00 hod, na pojednávanie sa dostavila navrhovateľka, kolízna opatrovníčka, nedostavil sa manžel, ktorý súhlasil, aby súd vo veci konal v jeho neprítomnosti, pretože sa nachádza v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Ž.. Súd na pojednávaní prijal uznesenie, ktorým rozhodol, že bude pojednávať v neprítomnosti manžela.

17. Navrhovateľka na pojednávaní zotrvala na podanom návrhu. Uviedla, že s manželom sa spoznala v roku 2004, v roku 2010 začali spolu bývať. Ich partnerský vzťah bol už spočiatku turbulentný, nakoľko manžel užíval drogy, psychicky a fyzicky ju týral. V roku 2013 sa podrobil protidrogovej liečbe v liečebni na Jasovskom rađe. Práve v tomto časovom období s manželom uzavrela manželstvo, pred uzavretím ktorého sa im narodili maloletý B. a následne maloletý P.. Po uzavretí manželstva bývali spoločne s matkou navrhovateľky v jej byte na adrese U.M. X, Q.. Po 7 mesiacoch začal manžel opätovne užívať drogy, a to aj injekčne. Mal také fázy, že 2 týždne užíval drogy a dva týždne neužíval drogy. V čase keď neužíval drogy, pracoval v sklade predajne Sconto s vysokozdvížným vozíkom. Po opätovnom prepadaní drogovej závislosti o túto prácu prišiel, navrhovateľke a jej matke bral peniaze, domov chodil neskoro večer pod vplyvom drog. V roku 2015 manžel opustil spoločnú domácnosť, po opustení ktorej ešte príležitostne navštevoval maloleté deti, prispieval na ich výživu sumou v maximálnej mesačnej výške 50,- EUR. Pred nástupom na výkon trestu odňatia slobody, t. j. koncom roku 2018 manžel prestal maloleté deti navštevovať. V súčasnosti maloleté deti telefonicky nekontaktuje, platí na nich výživné v súhrnnej výške 50,- EUR mesačne, posledné mesiace v súhrnnej výške 150,- EUR mesačne, výživné ktoré je poukazované na navrhovateľkin účet z účtu matky manžela. Ďalej navrhovateľka uviedla, že býva v 2-izbovom byte so svojou matkou, za bývanie ktoré matke prispieva sumou vo výške 100,- EUR mesačne. K majetkovým pomerom uviedla, že jej mesačný príjem z výkonu pracovnej činnosti je v priemernej výške 170,- EUR, poberá prídavky na maloleté deti, príspevok na pohonné hmoty v mesačnej výške 34,25 EUR. Iný zdroj príjmu nemá, nepodniká, nevlastní nehnuteľnosti, vlastní osobné motorové vozidlo, na ktoré dostala štátny príspevok vo výške 6.000,- EUR. Ďalej uviedla, že maloletý B. navštevuje druhý ročník základnej školy, okrem bežných výdavkov na hygienické potreby, stravu, školu, má výdavky spojené s futbalovým krúžkom vo výške 15,- EUR mesačne. Maloletý P. navštevuje špeciálnu materskú školu, je ťažko zdravotne postihnutý, býva často chorý. Manžel má ukončené základné vzdelanie, absolvoval kurz na vysokozdvížný vozík, je konateľom obchodnej spoločnosti B. P..D..G... I. N. vyjadřila súhlas s návrhom prezentovaným kolíznym opatrovníkom na pojednávaní.

18. Kolízny opatrovník na pojednávaní navrhoval zveriť maloleté deti do osobnej starostlivosti matke, otcovi uložiť povinnosť platiť na maloletého P.a výživné vo výške 80,- EUR mesačne a na maloletého B. výživné vo výške 70 EUR,- mesačne, s tým, že obaja rodičia budú maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok. Zároveň navrhoval ponechať styk maloletých s otcom neupravený, nakoľko otec je vo výkone trestu odňatia slobody, skutočnosť ktorá vylučuje možnosť realizácie jeho styku s maloletými. Záverom podotkol, že v prípade ak otec bude z výkonu trestu odňatia slobody prepustený môžu sa rodičia o styku dohodnúť, prípadne podať na súd návrh na zmenu úpravy styku.

19. Podľa § 18 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej len "Zákon o rodine") manželia sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

Podľa § 19 ods. 1 Zákona o rodine o uspokojovanie potrieb rodiny založenej manželstvom sú povinní starať sa obidvaja manželia podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Uspokojovanie potrieb rodiny je aj osobná starostlivosť o deti a domácnosť.

Podľa § 22 Zákona o rodine k zrušeniu manželstva rozvodom možno pristúpiť len v odôvodnených prípadoch.

Podľa § 23 ods. 1, 2, 3 Zákona o rodine súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo už nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spoluzitia. Súd zisťuje príčiny,

ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvoze na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvoze vždy prihliadne na záujem maloletých detí. Súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi prihliada na porušenie povinností manželov podľa § 18 a 19.

20. Z vyššie citovaných zákonných ustanovení, ale aj z celej koncepcie Zákona o rodine vyplýva, že spoločenský účel manželstva spočíva vo vytvorení rodinného prostredia vhodného pre výchovu detí, ako aj prostredia, kde manželia žijú spolu vo vzájomnej zhode, citovom zblížení, poskytujúc si vzájomnú podporu a pomoc. Jedinou prípustnou formou zániku manželstva počas života oboch manželov podľa slovenského rodinného práva je rozvod manželstva. Slovenské rodinné právo nepozná tzv. absolútne dôvody rozvodu manželstva, v prípade ktorých by bol súd povinný manželstvo rozviesť. Je výlučne na posúdení súdu, či sú splnené zákonom stanovené hmotnoprávne dôvody rozvodu manželstva. V zmysle § 23 ods. 1 Zákona o rodine hmotnoprávnym dôvodom rozvodu manželstva je kvalifikovaný rozvrat manželstva. Základným kritériom úvahy, či je manželstvo dostatočne vážne rozvrátené sú hľadiská objektívne - hľadiská morálky celej spoločnosti. Dostatočnosť rozvratu bude mať súd za preukázanú vtedy, ak dospeje k záverom, že manželstvo už nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia. Záver o tom, že vzťahy medzi manželmi sú vážne rozvrátené, môže súd urobiť iba na základe skúmania a zisťovania príčin, ktoré rozvrat spôsobili. Rozvod manželstva je však nutné chápať ako poslednú a výnimočnú možnosť zrušenia manželstva, ku ktorej je možné pristúpiť v prípade, ak je manželstvo skutočne a nenávratne kvalifikovane rozvrátené.

21. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že v manželstve účastníkov konania nastal kvalifikovaný rozvrat. Vzťahy medzi manželmi sú vážne narušené a trvalo rozvrátené tak, že ich manželstvo neplní žiadnu zo svojich funkcií, teda neplní funkciu sociálnu, biologickú, výchovnú a ekonomickú, rovnako neplní svoj spoločenský účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia. Súd skúmal vážnosť rozvratu manželstva účastníkov konania, berúc do úvahy najmä ich vzájomný vzťah, doterajšie spolužitie, ako aj dĺžku trvania a intenzitu rozvratu vzťahov medzi nimi. Súd vychádzal zo zisteného skutkového stavu a dospel k záveru, že kvalifikovaný rozvrat manželských vzťahov účastníkov konania bol zapríčinený najmä správaním manžela, ktorý takmer počas celého trvania manželstva porušoval povinnosti vyplývajúce pre manželov z § 18 Zákona o rodine, keď užíval drogy, pod vplyvom ktorých sa rapídne menilo jeho správanie, dochádzalo k fyzickému a psychickému násiliu voči manželke, kradol manželke peniaze, chodil neskoro domov pod vplyvom drog, bol manželke neverný. Uvedené správanie manžela je tak v rozpore s povinnosťou byť manželke verný a možno ho označiť za správanie, ktoré absolútne nerešpektuje ľudskú dôstojnosť manželky a rovnako nesmeruje k vytváraniu zdravého rodinného prostredia vhodného na výchovu detí a prostredia, v ktorom manželia žijú vo vzájomnej zhode, citovom zblížení, poskytujúc si vzájomnú podporu a pomoc. Súd tak za hlavnú príčinu rozvratu manželstva ustálil neprípustné správanie manžela voči manželke, spôsobené najmä jeho drogovou závislosťou. Súd mal za to, že komplikované vzťahy smerujúce ku kvalifikovanému rozvratu v manželstve účastníkov konania prevládali už od jeho uzavretia a vyvrcholili v roku 2015, keď manžel opustil spoločnú domácnosť, od toho času manželia spoločne nehospodária, intímne sa nestýkajú, nestarajú sa spoločne o maloleté deti, ich manželstvo je teda viac ako 4 roky len formálnym zväzkom. Pri rozhodovaní súd prihliadol v neposlednom rade aj na záujem maloletých detí a zvažil, že rozvod bude v súlade aj s ich záujmami, nakoľko udržiavanie formálneho zväzku za stavu, keď rodičia už dlhší čas nezdediajú spoločnú domácnosť, jednak nemá pre maloletých žiaden reálny význam, navyše nie je ani dobrým príkladom pre budovanie ich postoja k rodinnému životu a tak i zdravému psychickému vývoju. Na podklade uvedeného mal súd za preukázané, že sú splnené hmotnoprávne podmienky na rozvod manželstva a preto návrhu navrhovateľky vyhovel.

22. Zákon o rodine predpokladá, že rozvádajúci manželia sa sami dohodnú na úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvoze manželstva. Ak však k dohode nedôjde, tento zákon v § 24 súdu ukladá povinnosť zároveň s otázkou rozvodu zabezpečiť úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom.

23. Podľa § 100 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len "CMP") s konaním o rozvod manželstva je spojené konanie o úpravu pomerov manželov k maloletým deťom z ich manželstva na čas po rozvoze.

Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvoze,

najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

Podľa § 24 ods. 3, 4, 5 Zákona o rodine rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná. Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi. Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloleťom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloleťom dieťati domáhať na súde.

Podľa § 25 ods. 1 Zákona o rodine rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloleťým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloleťým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloleťým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloleťým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

Podľa § 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5, 6 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

24. Rozhodnutie o tom, ktorému z rodičov bude na čas po rozvode dieťa zverené do osobnej starostlivosti zohľadňuje množstvo faktorov jednak na strane dieťaťa a jednak na strane rodičov. Zásadnými okolnosťami, ktoré majú vplyv na rozhodnutie o zverení dieťaťa do starostlivosti jednému z rodičov sú najmä osobnosť rodiča, vzťah rodiča k dieťaťu, charakter, morálka a štruktúra mravných noriem rodičov, rešpekt k právu dieťaťa sýkať sa s druhým rodičom, vzťah dieťaťa ku každému z rodičov, či kontinuita prostredia. Prihliadnuc na vyššie uvedené faktory ako aj na skutočnosť, že so zverením maloleťých do osobnej starostlivosti matke súhlasila matka, otec maloleťých aj kolízny opatrovník, súd rozhodol tak, že maloleťých zveril do osobnej starostlivosti matke, ktorá má vytvorené všetky predpoklady na zabezpečenie riadnej starostlivosti, keď aj doterajšiu starostlivosť o maloleťých vykonávala riadnym

spôsobom a bez zistených nedostatkov. Je nutné poznamenať, že u otca v súčasnosti absentuje možnosť osobne sa starať o maloleté deti, keď sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody.

25. Ďalšou otázkou, ktorú bol súd povinný riešiť, je zastupovanie maloletých detí a správa ich majetku. Zastupovanie dieťaťa navonok je právo rodiča konať za dieťa s právnymi účinkami, ktoré je odrazom práva rodičov o dieťati rozhodovať. Správa majetku dieťaťa predstavuje právo rodiča obhospodarovať majetok dieťaťa v súlade so záujmami dieťaťa. Rodičia sú povinní spravovať majetok dieťaťa s náležitou starostlivosťou, t. j. so starostlivosťou, ktorá bude v čo najširšej možnej miere chrániť majetkové záujmy dieťaťa. O zastupovaní a správe majetku maloletých detí súd rozhodol tak, že zastupovať maloletých a spravovať ich majetok budú obaja rodičia vychádzajúc zo skutočnosti, že toto právo zo zákona patrí obojmu rodičom a možno ho obmedziť iba pozastavením výkonu, obmedzením výkonu alebo úplným pozbavením výkonu rodičovských práv a povinností.

26. Poslednou spornou otázkou v danom konaní bola otázka určenia výšky výživného na maloleté deti. Matka navrhovala, aby súd zaviazal otca povinnosťou platiť výživné na maloletého B. vo výške 200,- EUR mesačne a na maloletého P. vo výške 200,- EUR mesačne.

27. Vyživovacia povinnosť má niekoľko foriem, môže byť plnená osobnou starostlivosťou, poskytovaním vecných plnení, ďalšou formou je platenie výživného. Rodič, ktorý sa o dieťa osobne stará, plní vyživovaciu povinnosť prevažne poskytovaním vecných plnení (bývanie, strava, ošatenie, zabezpečovanie lekárskej starostlivosti a pod.), ako aj osobnou starostlivosťou. Rodič, ktorý sa o dieťa osobne nestará, prispieva na jeho výživu výživným, ktoré určuje súd. Zákonná vyživovacia povinnosť vychádza z individuálnych schopností, možností a majetkových pomerov každého z rodičov. Kritériá na strane rodičov sa posudzujú vo vzájomnej súvislosti s odôvodnenými potrebami na strane oprávneného dieťaťa. Miera potrieb dieťaťa je rôzna. Závisí od veku, duševnej a fyzickej vyspelosti, schopnosti, zdravotného stavu, záujmov, nadania, talentu, vzdelania, od formy budúcej prípravy na povolanie. Rozsah vyživovacej povinnosti musí byť určený tak, aby zodpovedal príjmom a majetkovým pomerom oboch rodičov, pričom je nutné vziať do úvahy i zárobkové možnosti každého z rodičov, ktoré sú závislé od ich pracovnej kvalifikácie, vzdelania, obratnosti a schopnosti, avšak aj ďalších okolností. Výživným sa rozumie uspokojovanie všetkých životných potrieb toho, komu má byť poskytované, v prípade dieťaťa všetkých životných potrieb pre jeho všestranný rozvoj po stránke fyzickej ale i duševnej. Náklady na hradenie životných potrieb dieťaťa teda predstavujú úhrady za bývanie, vrátane poskytovaných služieb, ošatenie, dopravu, hygienu, kultúru, náklady spojené so školou, či prípravou na budúce povolanie, náklady spojené s trávením voľného času dieťaťa, jeho záľubami a podobne. Základným účelom výživného na maloleté dieťa je teda zabezpečenie uspokojovania všetkých životných potrieb dieťaťa pre jeho všestranný rozvoj po stránke fyzickej ale i duševnej a tomu by mala zodpovedať aj výška výživného, ktorou rodič, ktorý nemá dieťa v osobnej starostlivosti, na výživu dieťaťa prispieva.

28. Súd pri určovaní výšky výživného vychádzal z odôvodnených potrieb maloletých detí, keď maloletý B. navštevuje druhý ročník základnej školy, navštevuje futbalový krúžok za ktorý matka platí mesačný poplatok vo výške 15,- EUR, rovnako matka pravidelne mesačne platí poplatok za stravu v školskej jedálni vo výške 13,- EUR, poplatok za družinu vo výške 16,80 EUR a maloletý P. navštevuje špeciálnu materskú škôlku, za stravu v ktorej matka pravidelne uhrádza poplatok vo výške 8,60 EUR a taktiež poplatok za hygienické potreby vo výške 2,50 EUR. Okrem uvedených výdavkov na maloletých má matka mesačné pravidelné bežné výdavky na stravu, hygienické potreby maloletých, tiež nepravidelné výdavky na lieky spojené najmä s častou chorľavosťou maloletého P., ZRPŠ, oblečenie, obuv a školské pomôcky maloletých. Súd považoval matkou vyčíslené výdavky na maloleté deti špecifikované v odseku 12 tohto rozsudku za primerané, pokrývajúce základne potreby maloletých detí a odzrkadľujúce životnú úroveň matky. Súd pri určovaní výšky výživného zohľadnil skutočnosť, že otec je v súčasnosti vo výkone trestu odňatia slobody, kde je pracovne nezaradený, avšak napriek uvedenému súd dospel k záveru, že je v jeho schopnostiach platiť výživné na maloleté deti v súdom určenej výške, nakoľko do rozhodnutia súdu matke uhrádzal výživné vo výške 150 EUR, skutočnosť ktorá bola preukázaná listinnými dôkazmi predloženými otcom a tvrdením matky. Podstatnou je taktiež skutočnosť, že otec je spoločníkom obchodnej spoločnosti B. P.D..G., spoločnosť ktorú možno vzhľadom na jej obraty hodnotiť ako úspešnú, a otcovi ako spoločníkovi prináleží právo podieľať sa na zisku tejto spoločnosti, čo mu zaručuje príjem z ktorého je povinný plniť vyživovaciu povinnosť voči maloletým deťom. Súd záverom uvádza, že nezodpovedný prístup otca k roli rodiča, keď je vo výkone trestu odňatia slobody, čo je dôsledkom jeho opakovanej trestnej činnosti, nemôže byť na ujmu maloletých detí, teda nemôže viesť k určeniu výživného, ktorého výška by nepokrývala ani len základne potreby maloletých detí,

teda smerovala by k tomu, že matka okrem poskytovania vecných plnení a vykonávania osobnej starostlivosti o maloletých by musela v prevažnej miere znášať všetky náklady slúžiace na zabezpečenie ich odôvodnených potrieb. Súd tak vychádzajúc z vyššie uvedeného skutkového stavu za použitia citovaných zákonných ustanovení a zohľadňujúc návrh kolízneho opatrovníka konajúceho v záujme maloletých detí určil vyživovaciu povinnosť otca vo výške uvedenej v IV. výroku tohto rozsudku.

29. Súd v súlade s § 25 ods. 2 Zákona o rodine styk otca s maloletými deťmi neupravoval, nakoľko matka na pojednávaní stotožňujúc sa s návrhom kolízneho opatrovníka žiadala styk otca s maloletými deťmi neupraviť, a to z dôvodu, že otec je v súčasnosti vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Ž.. Súd dospel k záveru, že neupraviť styk otca s maloletými deťmi je v ich najlepšom záujme, nakoľko za súčasnej situácie by bola jeho realizácia nemožná. Následne ak bude otec detí prepustený na slobodu môžu sa rodičia na styku otca s deťmi dohodnúť, v prípade ak dohoda možná nebude, môže ktorýkoľvek z nich môže podať návrh na úpravu styku otca s deťmi na súd.

30. Súd návrh matky v časti prevyšujúcej súdom priznané výživné na maloletého B., t. j. 130,- EUR mesačne a v časti prevyšujúcej súdom priznané výživné na maloletého P., t. j. 120,- EUR mesačne, zamietol, nakoľko mal za to, že súdom určená výška výživného, tak ako už bolo vyššie odôvodnené zodpovedá schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom otca a odôvodneným potrebám maloletých detí.

31. Súd podľa § 2 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len "zákon o súdnych poplatkoch") uložil manželovi povinnosť zaplatiť na účet tunajšieho súdu súdny poplatok vo výške 66,- EUR podľa položky 7 písm. a) Sadzobníka súdnych poplatkov tvoriaceho prílohu zákona o súdnych poplatkoch, nakoľko navrhovateľka bola uznesením Okresného súdu Bratislava II zo dňa 05.09.2019, č. k. 27P/71/2019-36 oslobodená od súdnych poplatkoch.

32. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Bratislave.

Uvedená lehota však neplynie v čase do 30. apríla 2020 (§ 2 ods. 1, § 1 písm. a) zák.č. 62/2020 Z.z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID -19 a v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony)

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolanie je treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 ods. 3 CSP).

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolaie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolaie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 1,2 CMP).

Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do troch mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva matričnému úradu oznámiť, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko (§ 27 ods. 1 Zákona o rodine).

Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko a zároveň si ponechal v poradí uvedené ako druhé priezvisko svoje predošlé priezvisko môže do troch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva matričnému úradu oznámiť, že upúšťa od používania spoločného priezviska (§ 27 ods. 2 Zákona o rodine).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia. Súd môže nariadiť výkon rozhodnutia aj bez návrhu. Konanie o výkone neodkladného opatrenia nariadi súd vždy aj bez návrhu (§ 376 CMP).